

Fakültemizde Dünya Pi Günü Etkinliği Düzenlendi

Fakültemiz Matematik Bölümü tarafından 14 Mart Dünya Pi Günü kapsamında düzenlenen etkinlikte öğrenciler matematiğin farklı alanlarına dair sunumlar gerçekleştirdi. Fen-Edebiyat Konferans Salonunda düzenlenen programda matematiğin tarihinden kriptografiye, Fibonacci dizisinden cantor kümesine kadar birçok konu ele alındı. Etkinliğe Aksaray Üniversitesi (ASÜ) Rektörü Prof. Dr. Alpay Arıbaş, Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Erşan Sever, Prof. Dr. Yavuz Selim Çakmak, Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Talat Baran, akademisyenler ve öğrenciler katıldı. Programın açılış konuşmasını yapan Dekan Yardımcısı ve Matematik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ayhan Erciyes, 14 Mart'ın Dünya Matematikçiler Günü, diğer adıyla Pi Günü olarak kutlandığını belirterek, etkinliğin Matematik Bölümü öğrencileri tarafından organize edildiğini ve Genç Matematikçiler Topluluğu'nun da programa katkı sunduğunu ifade etti. Matematiğin bir dil olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Erciyes, bu dilin belirli aşamalardan oluştuğunu söyledi. Matematiksel üretim sürecinin; önce okuma, ardından yazma, anlama ve son aşamada “matematik yapma” basamaklarından oluştuğunu belirten Erciyes, lisans öğrencilerinden ilk iki yılın sonunda okuma ve yazma becerilerini kazanmalarını beklediklerini ifade etti. Erciyes, dördüncü yılın sonunda öğrencilerin matematiği okuyup yazabilmelerinin ve tam anlamıyla kavrayabilmelerinin en büyük kazanım olacağını dile getirdi.

Prof. Dr. Erciyes: Matematik bir beyin jimnastiğidir

Matematik eğitimi sırasında sıkça “Bu yaptığınız şey ne işe yarıyor?” şeklinde sorularla karşılaştıklarını da belirten Prof. Dr. Erciyes, matematikteki teorem ve ispatların yalnızca doğrudan bir fayda sağlamak amacıyla ortaya konmadığını söyledi. Bu durumu bir sporcu örneğiyle açıklayan Erciyes, sporcuların antrenman sırasında yaptıkları birçok hareketi müsabaka esnasında doğrudan kullanmadıklarını; ancak bu çalışmaların vücutlarını güçlü ve hazır tutmalarını sağladığını ifade etti. Matematiğin de benzer şekilde bir “beyin jimnastiği” olduğuna dikkat çeken Erciyes, matematikçilerin zor problemlerin çözümünde devreye girerek düşünce dünyasını geliştirdiğinin altını çizdi. Geçmişte ortaya konulan birçok matematiksel teoremin bugün farklı alanlarda kullanıldığını hatırlatan Erciyes, “Yüzyıllar önce bir matematikçi bir teorem ortaya koyduğunda bunun günümüzde yapay zekâ gibi alanlarda kullanılacağını bilmiyordu. Ancak matematikte bir boşluğu doldurmak için yapılan çalışmalar, ilerleyen yıllarda beklenmedik alanlarda karşımıza çıkabiliyor. Bu nedenle matematikçiler olarak bizler de bugün yaptığımız çalışmaların ileride nerede kullanılacağını bilmesek de matematikteki boşlukları doldurma düşüncesiyle üretmeye devam etmeliyiz” dedi.

Öğrenciler matematiğin farklı alanlarıyla ilgili sunumlar yaptı

Etkinlikte ilk olarak Matematik Bölümü öğrencileri Nuriye Yılmaz ve Ece Elif Akbaş tarafından pi sayısının tarihsel gelişimi ve kullanım alanı anlatıldı. Sunumda, Babillilerden Antik Yunan'a kadar farklı medeniyetlerin pi sayısını hesaplama çalışmalarına değinildi. Özellikle Yunan matematikçi Archimedes'in çemberin içine ve dışına çokgenler çizerek yaptığı hesaplamaların, matematik tarihinin önemli kilometre taşlarından biri olduğu vurgulandı. Ortaçağ döneminde İslam dünyasında yapılan çalışmaların da pi sayısının daha hassas hesaplanmasına katkı sağladığı ifade edildi. Matematik Bölümü öğrencilerinden Sudanaz Çürükoğlu ise “Pi Olmasaydı” başlıklı sunumunda pi sayısının evrendeki önemine dikkat çekti.

Çürükoğlu, pi sayısının yalnızca matematiksel bir sabit olmadığını, aynı zamanda fizik, mühendislik ve teknoloji alanlarında temel bir rol oynadığını belirterek, “Pi olmasaydı daireler ve küreler oluşmaz, modern teknoloji büyük ölçüde çalışmazdı” dedi. Programda ayrıca “Normal Sayılar” başlıklı sunumuyla Merve Baysal, pi sayısının ondalık basamaklarının istatistiksel özelliklerini anlattı. Baysal, 1909 yılında Fransız matematikçi Émile Borel’in ortaya koyduğu normal sayılar teorisine değinerek, teorik olarak bir normal sayının basamaklarında herhangi bir sayı dizisinin yer alabileceğini ifade etti.

Atatürk matematik terimlerinin Türkçeleştirilmesine büyük katkı sağladı

Etkinlikte Yusuf Kenan Dal ve Gamze Dinçkol ise matematiğin tarihsel ve kültürel boyutuna da değindi. “Matematik ve Atatürk” başlıklı sunumda Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün matematiğe verdiği önem anlatıldı. Atatürk’ün 1937 yılında yazdığı Geometri kitabı ile matematik terimlerinin Türkçeleştirilmesine önemli katkılar sağladığı ifade edildi. Programın ilerleyen bölümünde öğrenciler tarafından matematiksel oyunlar ve uygulamalı etkinlikler gerçekleştirildi. “Sihirli Kartlar” etkinliğinde ikilik sayı sistemi kullanılarak izleyicilerin aklından tuttuğu sayılar tahmin edildi. Kriptografi başlıklı sunumda ise modern şifreleme yöntemleri anlatıldı. Öğrenciler, özellikle RSA algoritma ve enigma machine üzerinden matematiğin güvenli iletişimdeki rolünü açıkladı. Sunumda ayrıca enigma şifrelerini çözen matematikçi Alan Turing’in çalışmalarına da değinildi. Etkinlikte Fibonacci dizisi de ele alındı. Öğrenciler, İtalyan matematikçi Leonardo Fibonacci tarafından ortaya konulan Fibonacci dizisinin doğada birçok yerde görüldüğünü belirterek, bitki yapraklarının diziliminden çam kozalağına kadar pek çok örnek sundu. Programın sonunda “Matematik ve Umut” teması çerçevesinde yapılan sunumda matematiğin yalnızca bir bilim dalı değil, aynı zamanda insanlara düşünme ve problem çözme becerisi kazandıran evrensel bir dil olduğu vurgulandı. Etkinlik, öğrencilerin katıldığı interaktif yarışmalar ile sona erdi. Programda dereceye giren öğrencilere teşekkür belgeleri ve hediyeleri takdim edildi.

